Aan de raad,

Onderwerp:	Maatregelenpakket bruggen Twentekanaal Deel 1

Voorstel:	1. Instemmen met het versterken van de Dorrebrug en Warmtinkbrug 2. Instemmen met de bijdrage van € 260.000,- die Hof van Twente hiervoor levert 3. De investeringskosten ad € 260.000,- dekken uit de Reserve Majeure Projecten 4. Instemmen met het bestuursconvenant tussen Rijk, Provincie Overijssel en de gemeenten Lochem en Hof van Twente dat het versterken van de bruggen regelt 5. De burgemeester machtigen om namens de gemeente bovengenoemd bestuursconvenant te tekenen

1 SAMENVATTING

Van de 15 bruggen over het Twentekanaal die volgens Rijkswaterstaat onvoldoende draagkracht hebben voor het huidige zware vracht- en landbouwverkeer, liggen er 8 in Hof van Twente. Het resultaat van het jarenlange overleg dat Hof van Twente sinds 2008 hierover heeft gevoerd is dat van deze 8 bruggen de belangrijkste 4 bruggen geheel zonder lastenbeperking komen. Dit betreft de Markelosebrug, de Dorrebrug, de Warmtinkbrug en bij de St. Annabrug is op 22 augustus 2014 de lastenbeperking al opgeheven. De kosten voor het versterken van de Dorrebrug en de Warmtinkbrug worden voor 50% (3/6 deel) betaald door het Rijk, voor 33,3% (2/6 deel) door de Provincie Overijssel en voor 16,7% (1/6 deel) door Hof van Twente. De kosten voor het versterken van de Markelosebrug wordt door het Rijk en de Provincie Overijssel betaald; ieder de helft.
Van de overige 4 bruggen (de minder belangrijke bruggen) zal per brug een keuze gemaakt moeten worden voor het instellen van een lastenbeperking of voor versterken. Vast staat al wel dat Hof van Twente voor deze minder belangrijke bruggen geen bijdrage zal ontvangen van het Rijk, de Provincie en de Regio Twente. Het college zal hierover in de eerste helft van 2015 met een voorstel komen en neemt daarbij in overweging om voor deze bruggen verkeersbesluiten te nemen om zo het gebruik van de betreffende bruggen in overeenstemming te brengen met de draagkracht van deze bruggen.

2 VOORGESCHIEDENIS

Sinds de Tweede Wereldoorlog is het verkeer steeds zwaarder geworden waardoor de draagkracht van 15 bruggen over het Twentekanaal die dateren uit deze periode onvoldoende is om het huidige zwaar verkeer te accommoderen. Rijkswaterstaat heeft als beheerder van de bruggen de wegbeheerders (gemeenten en provincies) gevraagd op korte termijn maatregelen te nemen het gebruik van de brug in overeenstemming te brengen met de draagkracht van de brug. De meest voor de hand liggende maatregel is een verkeersbesluit met totaallast beperking; echter, hierdoor moet zwaar landbouw- en vrachtverkeer omrijden, met gevolgen voor economie, leefbaarheid en bereikbaarheid.

Van de 15 bruggen over het Twentekanaal die volgens Rijkswaterstaat onvoldoende draagkracht hebben voor het huidige zware vracht- en landbouwverkeer, liggen er 8 in Hof van Twente: de Grensbrug, Diepenheimsebrug, Dorrebrug, Wartminkbrug, Tankinkbrug en Vossenbrinkbrug (voor deze bruggen is Hof van Twente wegbeheerder) en de Markelosebrug en St. Annabrug (hiervoor is de Provincie Overijssel wegbeheerder).

In het kader van het MIRT (Meerjarenprogramma Infrastructuur, Ruimte en Transport, gericht op financiële investeringen van het Rijk in ruimtelijke programma's en projecten) is – onder leiding van een stuurgroep - gezamenlijk nader onderzoek verricht door het Rijk, Provincie Overijssel, Regio Twente en de gemeenten Hof van Twente, Lochem en Hengelo. De Stuurgroep bestaat uit de portefeuillehouders van Regio Twente (voorzitter), Hof van Twente, Lochem, Hengelo, Overijssel, I&M en RWS, en daarnaast bestuurders van ForFarmers (als vertegenwoordiging van het bedrijfsleven) en Cumela/LTO. Deze partijen hebben gezamenlijk besloten dat – naast de Markelosebrug, St. Annabrug, Lochemsebrug en Boekelosebrug, ook de Dorrebrug en de Warmtinkbrug in Hof van Twente en de Ehzerbrug in Lochem een zodanig maatschappelijk belang hebben dat het Rijk, de Provincie Overijssel en de gemeenten gemeend hebben gezamenlijk de verantwoordelijkheid voor een goede oeververbinding te dragen.

Nadere onderzoeken naar de technische kwaliteit van de bruggen (update naar de nieuwe RBK 1.1, Richtlijnen Beoordeling Kunstwerken van RWS) hebben er toe geleid dat op de St. Annabrug geen lastbeperkingen meer hoeven te gelden. Daar is in augustus 2014 een verkeersbesluit voor genomen. De St. Annabrug valt hiermee buiten de Maatschappelijke Kosten Baten (MKBA), die de gezamenlijke partijen in 2014 hebben laten uitvoeren voor de bruggen met het geconstateerde maatschappelijk belang.

Uit de MKBA blijkt dat voor vijf van de zes bruggen de meest doelmatige en maatschappelijk/economisch verantwoorde investering het versterken van de brug is. Dit zijn de Markelosebrug, de Lochemsebrug, de Ehzerbrug, de Warmtinkbrug en de Dorrebrug. Voor de Boekelosebrug is vervanging de beste oplossing.

3 WETTELIJKE GRONDSLAG

De bruggen zijn in eigendom en beheer van het Rijk. De gemeente Hof van Twente is wegbeheerder op de 6 bruggen die gelegen zijn in haar wegen. Naar mening van het Rijk zijn de bruggen te licht gebleken voor het steeds zwaarder geworden vracht- en landbouwverkeer. Het Rijk stelt dat de bruggen hun oorspronkelijke sterkte nog steeds hebben en dat er geen sprake is van achterstallig onderhoud. Welke verantwoordelijkheden de brug- en wegbeheerder precies in dit kader hebben, is onduidelijk en kan alleen bepaald worden in een langdurige juridische gang. Het Rijk, Provincie Overijssel, Regio Twente en de gemeenten Hof van Twente, Lochem en Hengelo hebben gezamenlijk erkent dat – naast de Markelosebrug, St. Annabrug, Lochemsebrug en Boekelosebrug, ook de Dorrebrug en de Warmtinkbrug een zodanig maatschappelijk belang hebben dat het Rijk, de Provincie Overijssel en de gemeente gemeend hebben gezamenlijk de verantwoordelijkheid voor een goede oeververbinding te dragen.
Zodra de versterkende maatregelen zijn uitgevoerd, worden de verkeersbesluiten genomen om de bestaande aslastbeperking op de Dorrebrug en Warmtinkbrug op te heffen.

4 INHOUD VOORSTEL

4.A Wat willen we bereiken?

Voor een aantal bruggen – waarvan er 8 in Hof van Twente liggen - heeft Rijkswaterstaat aangegeven dat de draagkracht ervan niet in overeenstemming is met het verkeer dat er overheen rijdt. Van 6 van deze 8 bruggen is Hof van Twente wegbeheerder en de Provincie van de overige 2 bruggen. Doel is om geen lastenbeperkingen te hebben op de belangrijkste bruggen over het Twentekanaal. Het resultaat van het jarenlange overleg dat Hof van Twente sinds 2008 hierover heeft gevoerd is dat van deze 8 bruggen de belangrijkste 4 bruggen geheel zonder lastenbeperking komen. Dit betreft de Markelosebrug, de Dorrebrug, de Warmtinkbrug en bij de St. Annabrug is op 22 augustus 2014 de lastenbeperking al opgeheven.

4.B Wat gaan we ervoor doen?

De Dorrebrug en Warmtinkbrug (waarvan Hof van Twente wegbeheerder is) en Markelosebrug (waarvan Provincie Overijssel wegbeheerder is) zullen worden versterkt, zodat ze gedurende een periode van 30 jaar kunnen functioneren zonder lastenbeperking.

4.C Wat mag het kosten?

In de stuurgroep van 10 oktober 2014 hebben het Rijk, de Provincie Overijssel en gemeenten Hof van Twente en Lochem de intentie uitgesproken dat het Rijk en de Regionale Partijen (Provincie Overijssel en gemeenten) ieder 50% van de kosten dragen. Deze verdeling van de kosten is gebaseerd op de 125% raming van de kosten voor het versterken van de bruggen (dit betreft een kostenraming, met onzekerheidsmarge van +/- 25%, waarvan de bovenkant van de bandbreedte wordt aangehouden). Mee- en tegenvallers bij de uitvoering van de werkzaamheden vallen toe aan het Rijk. In het BO MIRT Oost Nederland 2014 hebben Rijk en Regionale partijen deze intenties bekrachtigd.

De kosten van het versterken van de Markelosebrug worden betaald door het Rijk en de Provincie Overijssel; ieder betaalt de helft. Hof van Twente doet alleen een bijdrage voor het versterken van de bruggen waarvoor wij wegbeheerder zijn: de Dorrebrug en de Warmtinkbrug.

Regio Twente draagt aan de Dorrebrug en Warmtinkbrug maximaal de helft bij aan de regionale co-financiering per brug, oftewel maximaal 25% van de totale investeringskosten (o.b.v. de 125% raming, inclusief apparaatskosten, BTW en leges). De totale bijdrage van Regio Twente aan beide bruggen gezamenlijk zal echter niet meer bedragen dan € 250.000,-.

Provincie Overijssel heeft aangegeven de helft van de overgebleven kosten voor de Regionale Partijen voor de Dorrebrug en Warmtinkbrug bij te dragen en de andere helft is voor rekening van de gemeente Hof van Twente. Daarnaast is de formele taak van de Regio Twente op gebied van verkeer en vervoer per 1 januari 2015 overgegaan naar de Provincie Overijssel, door het opheffen van de Wgr+- status van de Regio Twente. Alle financiële verplichtingen en toezeggingen van de Regio Twente, zijn overgenomen door de Provincie Overijssel.

De 125% raming (inclusief apparaatskosten, BTW en leges) voor het versterken van de Dorrebrug en de Warmtinkbrug bedraagt respectievelijk € 771.000 en € 746.000.

De intentieafspraak leidt dan tot de volgende kostenverdeling:

	totale kosten (125%-raming)	bijdrage Rijk (50%)	bijdrage Provincie (33,3%)	bijdrage Hof van Twente (16,7%)
Dorrebrug	€ 771.000	€ 385.500	€ 257.000	€ 128.500
Warmtinkbrug	€ 746.000	€ 373.000	€ 249.000	€ 124.000
TOTAAL	€ 1.517.000	€ 758.500	€ 506.000	€ 252.500

Voorgesteld wordt om – in afwijking van de in de Nota reserves en voorzieningen opgenomen voorwaarde dat alleen projecten van meer dan € 1.000.000 ten laste van de Reserve Majeure Projecten kunnen worden gebracht – de Raad voor te stellen de investeringskosten van € 260.000,- ten laste te brengen van Reserve Majeure Projecten. De onderbouwing van deze afwijking is het grote (maatschappelijke) belang dat hiermee is gediend.

4.D Wat is het alternatief?

Een mogelijk alternatief is om als Hof van Twente geen bijdrage te leveren voor het versterken van de Dorrebrug en de Warmtinkbrug. In dat geval zullen beide bruggen niet versterkt gaan worden. Dan geldt echter nog steeds het verzoek van Rijkswaterstaat als beheerder van de bruggen Twentekanaal om passende maatregelen te nemen om het gebruik van de bruggen in overeenstemming te brengen met de draagkracht ervan. Bovendien zullen het Rijk en de Provincie Overijssel niet bijdragen aan andere maatregelen.

4.E Wat is het risico?

De intentieafspraken tussen Rijk, Provincie Overijssel en de gemeente Hof van Twente en Lochem, die worden bekrachtigd bij de ondertekening van het bestuursconvenant, houden onder meer in dat het Rijk risicodragend is.
In de overeenkomst is een bepaling over nadeelcompensatie opgenomen. Conform de wet is in deze bepaling opgenomen dat verzoeken voor nadeelcompensatie dienen te worden gericht aan het bevoegd gezag, namelijk de weg- en vaarwegbeheerder, maar dat het Rijk zich zal inspannen om het risico op nadeelcompensatie te minimaliseren.
Wij schatten het risico op nadeelcompensatie in op nihil, omdat de versterking van de bruggen, mits dit binnen een redelijke (gebruikelijk voor dit soort werkzaamheden) planning blijft (en daar zet het Rijk zich voor in), tot het normale bedrijfsrisico hoort; dan is geen recht op nadeelcompensatie. Als gevolg van het instellen van de totaallastbeperkingen op de Markelosebrug en St. Annabrug zijn er in de afgelopen anderhalf jaar geen verzoeken om nadeelcompensatie ingediend.
Het bestuursconvenant, waarin alle afspraken tussen de betrokken partijen worden geregeld, is ook juridisch getoetst (door juristen van de Provincie en Lochem, ook mede namens Hof van Twente).
Mochten de werkzaamheden onverhoopt erg uitlopen en mocht er daardoor een verplichting tot de betaling van nadeelcompensatie ontstaan, dan kan de gemeente nog steeds het Rijk daarvoor aanspreken.

4.F Hoe ziet de vervolgprocedure er uit?

De afspraak met het Rijk (onderdeel van het bestuursconvenant) is dat het Rijk zich inspant om de versterkingsmaatregelen aan de Dorrebrug en Warmtinkbrug in 2015 te realiseren of anders zo spoedig mogelijk.

Van de overige 4 bruggen (de minder belangrijke bruggen) zal per brug een keuze gemaakt moeten worden voor het instellen van een lastenbeperking of voor versterken. Vast staat al wel dat Hof van Twente voor deze minder belangrijke bruggen geen bijdrage zal ontvangen van het Rijk, de Provincie en de Regio Twente. Het college zal hierover in de eerste helft van 2015 met een voorstel komen (Maatregelenpakket bruggen Twentekanaal Deel 2) en neemt daarbij in overweging om voor deze bruggen verkeersbesluiten te nemen om zo het gebruik van de betreffende bruggen in overeenstemming te brengen met de draagkracht van deze bruggen.

5 COMMUNICATIE

De ontwikkelingen m.b.t de bruggenproblematiek zijn vanaf het begin intensief besproken met de betreffende portefeuillehouders (Knuiman, Sijbom, Eshuis en Scholten) en de afgelopen jaren regelmatig gedeeld met onder meer TLN, LTO, EVO, Holterman, ABZ (Arkervaart), ForFarmers, Cumela, en Stimuland. Ook is de gemeenteraad regelmatig geïnformeerd over de stand van zaken.

Burgemeester en wethouders van Hof van Twente

de secretaris, de burgemeester,

[redacted] [redacted]

mr. G.S. Stam drs. H.A.M. Nauta-van Moorsel MPM

Registratienummer	:	533481
Onderdeel programmabegroting	:	Programma 4. Leefomgeving
Behandeld door	:	[redacted] Openbare Ruimte
Datum besluitvorming door B&W	:	3 maart 2015
Bijlagen	:	1. Overzichtskaartje bruggen Twentekanaal 2. Bestuursconvenent
Ter inzage gelegde stukken	:	Geen